Scenariu didactic
Didactica infuzării

Adaptare pe baza scenariului didactic dezvoltat în cadrul cursului de formare „Educație media digitală pentru profesorii de gimnaziu și de liceu”, desfășurat de Centrul pentru Jurnalism Independent în Programul de Educație Media

Titlu activitate: ***Fapte și opinii (Text-suport: „Vizită...”, de Ion Luca Caragiale)***
Autor: Elvira Pieszczoch, profesoară de limba și literatura română
Editor: Maria Epatov, formatoare în cadrul Programului de Educație Media și profesoară de limba și literatura română
Durată: 50 de minute

Concepte cheie din domeniul educației media: gândire critică, analiza mesajelor, distincția dintre fapte și opinii, obiectivitate/subiectivitate

Concepte cheie din domeniul disciplinei: acțiunea, timpul și spațiul acțiunii**,** personaj, caracterizarea personajului

Tipul activității: infuzare

Competențe specifice:
1.2 Prezentarea orală, pe baza unor repere date de profesor, a unor informații și a unor idei, exprimând opinii, emoții și sentimente prin participarea la discuții pe teme familiare, de interes sau pornind de la textele ascultate/citite
2.1 Identificarea informațiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale
2.4 Manifestarea interesului și focalizarea atenției în timpul lecturii unor texte pe teme familiare

Obiective de învățare
La finalul activității, elevi vor ști/putea să:
- recunoască și să diferențieze fapte de opinii în diferite tipuri de mesaje;
- își dezvolte competențele de analiză critică a unui text scris sau audio/video;
- identifice în textul dat informații de tip fapt și informații de tip opinie;
- își dezvolte o gândire fluentă, flexibilă și originală.

Recomandat pentru: clasele de gimnaziu, în vederea conștientizării scopului mesajelor și a distincției dintre fapte și opinii

© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2026

Descrierea activității

Evocare (5 minute): Având în vedere că elevii cel mai probabil nu cunosc încă noțiunile de „fapt” și „opinie”, profesorul le propune elevilor, pentru familiarizare, următorul **Joc didactic**: *Adevăr sau părere personală?* Profesorul afișează câteva enunțuri despre Caragiale:

- Caragiale a fost un scriitor român.
- Caragiale a scris cele mai amuzante texte din literatura română.
- După părerea voastră, care dintre enunțurile de mai sus descrie un fapt (adevăr) și care exprimă o opinie?

Realizarea sensului (35 de minute)

Pasul 1: Prezentare teoretică – Fapte și Opinii: video – https://www.youtube.com/watch?v=i2qvJ0BsaGI și Anexa 1 (8 minute)

Elevii urmăresc videoclipul, apoi, împreună cu profesorul, sistematizează caracteristicile acestora, dar și diferențele dintre ele, completând organizatorul grafic cu caracteristicile faptelor și opiniilor. (Anexa 1)

Pasul 2: Exerciții de lucru în perechi

- Elevii primesc o fișă de lucru, având sarcina de a stabili dacă anumite afirmații sunt fapte sau opinii, de a identifica alte fapte și opinii din textul narativ literar ***Vizită*** ..., de Ion Luca Caragiale, explicând încadrarea. - Anexa 2
    - Precizați care dintre următoarele enunțuri sunt fapte și care sunt opinii. (exercițiul 1, Anexa 2)
    - Identificați faptele și opiniile din următorul fragment extras din textul literar Vizită... de I.L. Caragiale (exercițiul2, Anexa 2)

Discuție facilitată (elevii sunt conduși spre aspecte ce țin de caracterizarea personajului prin raportarea la fapte și opinii):

- Care au fost argumentele pentru care ați încadrat aceste pasaje ca fapt sau ca opinie?
- Ce concluzie privitoare la protagonistul operei literare putem formula, pe baza răspunsurilor oferite de voi?

Reflecție (10 minute):

- Vă poate ajuta acest exercițiu să faceți diferențierea dintre fapte și opinii în viața cotidiană?
- De ce credeți că este important să faceți acest lucru?

Temă pentru acasă: Transformă în opinii faptele de la exercițiul 1 din anexa 2. Transformă în fapte opiniile de la exercițiul 2, din anexa 2.

© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2026

Anexa 1

Fișă de lucru

1. Completați următorul organizator grafic cu caracteristicile faptelor și opiniilor:

- Împrejurări reale, acțiuni sau fenomene care pot fi observate sau verificate.
- Impresii, aprecieri sau interpretări asupra unui subiect/ fapt.
- Sunt obiective.
- Pot fi demonstrate, în baza unor probe.
- Nu trebuie justificate.
- Subiective, personale, putem fi sau nu de acord cu ele.
- Exprimate în termeni neutri.
- Exprimate în termeni emoționali.
- Cuvintele care ajută la identificarea lor*: confirmă, dovedește, demonstrează* etc.
- Cuvinte care ajută la identificarea lor: *părerea mea este, în opinia mea, din punctul meu de vedere* etc.
    - Afară plouă.
    - Afară plouă groaznic

© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2026

Anexa 2

Fișă de lucru

1. Precizați care sunt **faptele și opiniile** exprimate în următoarele enunțuri:

   a. De onomastica fiului său, doamna Popescu este vizitată de un vechi prieten.
   b. Ionel este un copilaș foarte drăguț.
   c. Mama crede că Ionel este un copil bine educat.
   d. Gazda îi oferă musafirului dulceață și cafea.
   e. Ionel se poartă nepoliticos: face mult zgomot, răspunde obraznic.
   f. Consider că mama este exagerat de tolerantă cu Ionel.
   g. Mama își laudă copilul în fața musafirului.
   h. Ionel este copilul unei familii înstărite.

2. Identificați **faptele și opiniile** din următorul fragment extras din textul literar ***Vizită*** .. de I.L. Caragiale:

”Am observat doamnei Popescu că în anul acesta nu se prea vede la plimbare, la teatru, la petreceri... Doamna mi-a răspuns că de la o vreme i se urâște chiar unei femei cu petrecerile, mai ales când are copii.	Fapt: Opinie:
— Să-ți spun drept, cât era Ionel mititel, mai mergea; acu, de când s-a făcut băiat mare, trebuie să mă ocup eu de el; trebuie să-i fac educația. Și nu știți d-voastră bărbații cât timp îi ia unei femei educația unui copil, mai ales când mama nu vrea să-l lase fără educație!	Fapt: Opinie:
Pe când doamna Popescu îmi expune părerile ei sănătoase în privința educației copiilor, auzim dintr-o odaie de alături o voce răgușită de femeie bătrână: — Uite, coniță, Ionel nu s-astâmpără! — Ionel! strigă madam Popescu. Ionel! vin' la mama!”	Fapt: Opinie:

© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2026

Acest material a fost creat în cadrul Programului de Educație Media, dezvoltat de Centrul pentru Jurnalism Independent în parteneriat strategic cu Romanian-American Foundation (RAF). Materialul beneficiază de o co-finanțare de la Uniunea Europeană prin proiectul BROD (Bulgarian-Romanian Observatory of Digital Media), sub numărul de contract: 101226153. Materialul a fost realizat cu sprijinul financiar al Fondation Botnar prin proiectul „Educație media digitală pentru tinerii din România".

Materialul reflectă numai opiniile autorilor, iar RAF, Comisia Europeană și Fondation Botnar nu pot fi trase la răspundere pentru nicio utilizare care ar putea fi făcută din informațiile conținute în acesta.

Proiectul „Educație media digitală pentru tinerii din România", finanțat de Fondation Botnar, este coordonat de Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI) și implementat în parteneriat cu Ashoka România, E-Civis, EDUMI, Funky Citizens și Grupul PONT.

© Centrul pentru Jurnalism Independent, 2026